

EESTI ÕPILASSLÄNGI MUUTUMISEST AJAS. VAHEKOKKUVÕTE

Tõnu Tender

Emakeele Selts

1. Sissejuhatuseks

1.1. Släng – perifeerne valdkond Eesti keeleteaduses

Släng on uurimisteedena olnud eesti keeleteaduses suhteliselt perifeerne valdkond. Slängialaseid uurimistekste – teaduslikke artikleid, doktori- ja magistritöid või diplomi–bakalaureusetöidki on meil kaitstud-publitseeritud hõredalt, tilkhaaval (eesti slängi-valdkonnas tehtu kohta vt Tender 1994: 291–299, 346–355; ka Kasik 1999). Professor Mati Erelt ütleb: “meil puudub “ulatuslikum kavakindel slängiuurimine ja koguminegi” (Erelt 1999: 2059). Jagan seda arvamust juhul, kui seda hinnangut laiendada kogu eesti slängiuurimise ja kogumise kohta – 80 aasta jooksul ei ole toimunud ulatuslikumat kavakindlat eesti slängi kogumistuurimist.¹

¹ Miks on slängiuurimine Eesti lingvistikas suhteliselt perifeerne valdkond? Ühest vastust sellele küsimusele ei ole. Kuigi meie mainekad keeleteadlased (nt Aavik, Ariste, Rätsep, Saareste jt) on slängiga pisut tegelenud (juhendanud üliõpilaste töid, aidanud ainest koguda, veidi teooria kallal juurelnud), siis ikkagi on nende huvi teema vastu jäänud lühiajaliseks või teise-kolmandajärguliseks tegevuseks. On arvatud, et lingvistilise vaatenurga alt (keeleteaduslike meetoditega) ei saagi slängi kohta midagi erilist öelda – teema ammendab end ruttu. Leidub neidki, kelle arvates varem ei ole midagi uurida olnudki: eestlased alles hakkavad sotsiaalselt kihistuma ning släng on seega alles kujunemas jne. Märkida tuleb kindlasti teatud määral ebalevaid hoiakuid slängisse (eriti 1970. aastail): selle uurimist otseselt ei keelatud, kuid teemasse suhtuti siiski võõristavalt. Teisteski riikides on lingvistid enam tähelepanu pööranud kirjakeele uurimisele.

1.2. Kas kasutada terminit “släng”?

Mitmed uurijad on märkinud, et terminile *släng* on omistatud väga erinevaid ja vastuolulisi tähendusi. Mõned uurijad on slängi pidanud teatava ea ja harrastustega rühmituste keelekasutuseks, eriliseks stiiliks, stiilihierarhia alaossa kuuluvaks nähtuseks. Leidub definitsioone, kus loobutakse stiili mõistest ja kõneldakse slängi stiihilistest vahenditest. Teised on soovitanud sotsiaalse murde mõistest loobuda, sest sotsiaalne murre on seotud kõneleja sotsiaalse ja etnilise staatusega, släng aga on seotud sotsiaalsete rollidega. Slängiuurijatele on ühine see, et nad rõhutavad slängi eripärast sõnavara (Olli 1986: 7; vt ka Tender 1994: 293–298). Siinkirjutaja ei arva, et erinev nähtuse defineerimine annaks põhjuse “slängi” hülgamiseks, kuna see ei ole ainus lingvistika-termin, mida nii erinevalt defineeritakse.²

1.3. Artikli eesmärk

Slängi puhul on sageli rõhutatud, et selle leksika muutub väga kiiresti. Säärane seisukoht on domineerinud aastakümneid. “Nagu aegade jooksul areneb harilik keel, nii areneb ka argoo, ainult argoo arenemis-, muutumis- ja kadumistempo on mitukümmend korda kiirem.” (Künnapuu 1929: 5–6). “Kuid üksikult või väga väikestes, lõdvalt seotud kogudes ei ole sõnadel võimalust ellu jääda, vaid need kaovad ühes nende loojatega, vahel mõnekordse või isegi ühekordse tarvitamise järel.” (Allik 1928: 5). Allkeelte seminaril avaldas TPÜ õppejõud Krista Kerge oma ettekandes arvamust, et slängis muutub leksika väga kiiresti.

Siinkirjutaja arvates on see väide ühekülgne ja peab paika vaid osaliselt, sest slängki on heterogeenne (polüfunktsionaalne) keelenähtus (Tender 1994: 298–299). On täiesti võimalik, et eri slängide leksika muutumise kiirus on erinev, nt allilma leksika muutumise kiirus erineb muusikute, arvutispetside või õpilas-

² Nt Auli Hakulinen märgib soome keele puhul, et “tänapäeva soome keel” (*nykysuomi*) ja “soome keel” ei ole selgepiirilised mõisted, sest esiteks on elav keel pidevas muutumises ning teiseks ei ole keel homogeenne, vaid heterogeenne nähtus (Hakulinen 1995: 52).

slängi leksika muutumise kiirusest. Enn Veldi märkis allkeelte seminaril, et ka inglise slängiuurijad ei rõhuta slängileksika kiiret muutumist, vaid on slängiski täheldanud püsivamat osa.

Kirjutises on püütud vastata kahele küsimusele: 1. Kas ja kuidas on muutunud eesti õpilasslängi sõnavara allikad? 2. Kas väide – släng on valdkond, mille leksika pidevalt ja kiiresti muutub – peab paika? Varem on rõhutatud slängi leksika muutuvust ega ole tähelepanu osutatud õpilasslängi konservatiivsele osale, seetõttu pööratakse kirjutises tähelepanu slängi püsivamatele joontele. Kirjutis on slängi muutumise teema uurimise vahekokkuvõte, sest allpool ei ole olemasolevat materjali statistiliselt analüüsitud.

1.4. Võrreldavad sotsioperioodid ja aines

Olen lähtunud Tiit Hennoste eesti keele sotsioperioodide liigitusest (Hennoste 1997) ning võrrelnud õpilasslängi eesti keele 7. (1920. ja 1930. aastad) ja 9. sotsioperioodil (1990. aastad). 7 ja 9. sotsioperioodi õpilasslängi kõrvutatakse kahel põhjusel:

- 1) varasemast ajast pärinevad vaid üksikud slängiväljendite kirjanepanekud;
- 2) pikema aja jooksul peaksid keelemuutused selgemini esile tulla.

Võrreldavat ainet (uurimusi, kogusid ja nende kvaliteeti) olen kirjeldanud varem (Tender 1994: 346–349, 1992: 66–85). Toonitagem veel kord seda, et valdav osa kogutud slängiainesest rajaneb sõnaküsitlustel ja kirjalikel andmetel. Olemasoleva materjali põhjal on võimalik ainult sõnavara uurimine.

2. Õpilasslängi sõnavarast

2.1. Õpilasslängi sõnavara allikatest 7. ja 9. sotsioperioodil

Alljärgnevalt on põgusalt vaadeldud, kas ja kuidas on muutunud eesti õpilasslängi sõnavara tekkimise allikad 7 ja 9. sotsioperioodil. Ilmneb, et võrreldavate sotsioperioodide slängi loomise allikad on põhimõtteliselt sarnased: sõnade tähenduste muut(u)mine analoogia põhjal, pärisnimede üldistamine, laenamine võõrkeeltest, uute sõnade loomine derivatsiooni teel jne. Erinevus on

peamiselt selles, et tekkemehhanisme oli 7. sotsioperioodil mõnevõrra vähem kui 9. perioodil. Tõenäoliselt on põhjus selles, et eesti õpilassläng oli sel ajal alles kujunemas.

Tähenduse markeerimine. Suur osa õpilasslängi sõnavarast on eesti omasõnad, millele omistatakse teistsugune tähendus. Mallid, kuidas slängisõnu loodi mingitele assotsiatiivsetele ühendustele tuginedes, on võrreldavatel sotsioperioodidel sarnased. Esitan siinkohal mõningaid näiteid.

Hinne “2”: 7. sotsioperioodil (edaspidi sp): *hobusepea* (Mätlik 1928: 15); 9. sp: *luik*.

Paks inimene: 7. sp: *trulla, praagamagu, praaga, tünn, rasvatiinn, rasvamagu, pada, haam, pondu* jne (Raam 1935 I);

9. sp: *iseliikuv lihamägi, jõehobu, lihajuurikas, rasvarull, trulla, täispumbatud sardell, tünn* jne (Tender 1983: 34–35).

Peenike inimene: 7. sp: *lendav luukere, luukere, kondiklogin, kondilobu* jne (Raam 1935 I);

9. sp: *buhhenvald, kondikubu, koolnu, krihvel, nupuga kepp, skelett* jne (Tender 1983: 32).

Rumal inimene: 7 sp: *ts-ts, oh-oo, tume kui tõkati pudel, professor tobekolu* jne (Raam 1935 I);

9. sp: *kaablivedaja, loll mees taskus, loll ruudus, Vassilissa Umnitsa* jne (Tender 1983: 38–40).

Hüüdnimedest. Hüüdnime aluseks võib olla mingisugune inimest iseloomustav tunnusjoon, omadus, kuid hüüdnimi võib kujuneda ka täiest juhuslikult:

7. sp: *Tiitsu donna* ‘naisõpetaja, kel kujunesid intiimsemad suhted meesõpetaja Tiitsmaaga, viimase hüüdnimi oli Tiits’, *Tsüklon* ‘maateaduse õpetaja, kes kõneles oma tunnis tsüklonitest’ *liikuv torn* ‘pikka kasvu õpetaja’ (Künnapuu 1929: 40–41);

9. sp: *Suksu-Rangipuu* ‘õpetaja, kes valju häälega naeris’, *Kumminina* ‘suure ja punase ninaga õpetaja’ *Lokaator* ‘suurte kõrvadega poiss’ (Tender 1983: 44, 46).

Inimese hüüdnimi tuletatakse nt (perekonna)nimest:

7 sp: inimene, kelle perekonnanimi oli ‘Kapp’ sai hüüdnime *Kummut*; perekonnanimest ‘Kuusk’ tekkis hüüdnimi *Jõulupuu* ning sellest omakorda *Jõulupuujalg* (Künnapuu 1929: 20);

9. sp: perekonnanimi 'Paadimeister' andis järgmised hüüdnime variandid – *Paat, Patka, Parv, Praam, Paadialune, Lodkamaster, Künauuristaja*; 'Kond' – *Konn, Kont, Konna-Volli* jne (Tender 1983: 43).

Perifraase on õpilasslängis kasutatud mõlemal sotsioperioodil:

7. sp: *kündja süda rõõmust keeb, sest et künd ta rõõmsaks teeb* 'teise pealt maha kirjutama ehk kündma' *keda te leinate?* 'märkus mustade küünealuste kohta', *roosililled õitsevad* 'pesu paistab kleidi alt' (Künnapuu 1929: 52–54), *suur tänu, ma ei soovi su pitsi proovi võtta* 'pesu paistab kleidilõikest välja' (Allik 1928: 9);

9. sp: *arva ära kuhu ma vaatan?* 'kõõrdsilmne inimene' *kui pähe koputad, siis alt mulda kukub* 'vana inimene' jne (Tender 1994: 350).

Võõrkeelte osa slängis. Laene võõrkeeltest on õpilasslängis tarvitatud nii 7. kui 9. sotsioperioodil.

7. sp: *abschreiben* 'maha kirjutama' (Künnapuu 1929: 48) *vura* < vn furaška 'müts' (Mätlik 1928: 24).

9. sp vt Tender 1994: 350–351.

Mõlemal perioodil esineb nähtus, kus eesti omasõnad või nimed tõlgitakse võõrkeelde või püütakse omasõnu võõrkeelse malli kohaselt hääldada (kirjutada):

7. sp: *Abby Amilde Fox* 'õpetaja Rebane' *Hilly* 'Hilda' (Künnapuu 1929: 351);

9. sp: *Coply-City* 'Kopli linnaosa Tallinnas', *Huan Domingo* 'Jaan Tooming' jne (Tender 1994: 351).

Vaid 9. sotsioperioodil esineb harva väljendeid, mis on kombineerunud kahe erineva võõrkeele sõnadest (vt Tender 1994: 351).

Lühendite kasutamine. 7. sotsioperioodi materjalist ei ole lühendite kasutust õnnestunud veel tuvastada. 9. sotsioperioodilgi esineb seda õpilasslängis harva, nt *AB* (hääldatakse aa-bee) 'abort' Kaagvere Erikutsekooli tüdrukutel 1980. aastatel tätoveeringutes on lühendite kasutus siiski suhteliselt sage, nt *AAS* 'austan ainult sind', *IMMSTMSH* 'iga mu mõte sulle teeb mu süda-

mele haiget' *KASS* 'kallis austan sind südamest' *MMM* 'meeldid mulle meeletult' jt (Maruste 1988: 21–23).

Sõnade raiet e abstsisiooni esineb mõlemal perioodil:

7. sp: *loga* 'logaritm', *trigo* 'trigonomeetria', *kimna* 'gümnaasium' (Mätlik 1928: 24);

9. sp: *kustu* 'kustukumm', *resto* 'restoran', *fantas't* 'fantastiliselt' (Tender 1994: 352).

Tähemängu e logogriifi on kasutatud samuti mõlemal perioodil:

7. sp: *kaatetid* 'kadetid' *müdakook* 'pedagoog' (Allik 1928:6);

9. sp: *möladraama* 'melodraama' *barakk*-stiil 'barakid' *kusekas* 'kosekas, Kose linnajao elanik' (Tender 1994: 352).

Metateesi on 7. sotsioperioodi ainesest praeguseks õnnestunud leida vaid üks näide: *merakuurima* 'kurameerima' 9. sotsioperioodil on see nähtus produktiivsem, nt *lank* on *puhe* 'punk on lahe' *tihedad massid* 'mahedad tissid' *Juta Silk* 'sitajulk' (Tender 1994: 353).

Kontraktsioon e koondusmeetod esineb 7. sotsioperioodi õpilasslängis väga harva, nt *kruvident* < kruvi + revident 'koolinõunik' (Künnapuu 1929: 44). 9. perioodil esineb seda samuti harva, nt *võrsikon* 'Võõrsõnade leksikon' Sagedasem on see võte üliõpilasslängis (Tender 1994: 353).

Derivatsioonist. Puudub info mõlema perioodi sufiksiste produktiivsuse pingeritta sättimiseks, seetõttu on need esitatud tähestiku järjekorras. Ilmneb, et just 9. sotsioperioodil on slängile omane kasutada palju erinevaid, ka väheproduktiivseid sufikseid, nt *-i*, *-ik*, *-la*, *-ung*, *-un'n*, *-idze*, *-vidze*, *-tška* (Aljas 1991: 38, Tender 1994: 354–355). Võrreldes 7. sotsioperioodiga kasutatakse 9. perioodil slängismide tuletamiseks erinevaid sufikseid rohkem.

Sufiksit -a esineb mõlemal sotsioperioodil.

7. sp: *mata* 'matemaatika', *lalla* 'laulmine' *jonna* 'joonistamine' *käpa* 'käsitöö õpetus' *reka* 'rehkendamine, matemaatika' *tüüfa* 'tüüfus' (Raam 1935 I: 578). Kolm esimest näidet kehtivad ka 9. sotsioperioodi kohta.

9. sp: sufiksi liitumisel esineb kolm malli (Tomingas 1986: 37–38; Tender 1994: 353), nt *kontra* ‘kontrolltöö’ *mas’sa* ‘masin, auto’ *küs’sa* ‘küsimus’ *mõn’na* ‘mõnus’ *jot’a* ‘joodik’ *lul’la* ‘luuletus’, *prut’a* ‘pruut’, *tõpa* ‘tööõpetus’

Sufiks -ar. Sufiksi esinemist on registreeritud mõlemal perioodil: 7. sp *klunkar*, *tontar* ‘küla tantsupidu’ (Künnapuu 1929: 45). 9. sp *kopsar* ‘rinnahoidja’, *narkar* ‘narkomaan’ *lüppar* ‘pettus, nn *lüps*’ (Aljas 1991: 16–17; Tender 1994: 354).

Sufiks -ka. 7. sp: *uska* ‘usuõpetus’ (Raam 1935 I: 549), *inka* ‘inglise keel’;

9. sp: *poika* ‘poiss, noormees’, *naiska* ‘naine, tüdruk, pruut’ (Aljas 1991: 19), *krimka* ‘kriminaalromaan, -film, -kurjategija’ *liuka* ‘liuväli’ (Tender 1994: 354).

Sufiks -kas. 9. sotsioperioodil (1980.–1990. aastatel) oli see slängisõnade loomisel tõenäoliselt kõige populaarsem sufiks (Tender 1994: 353). Kuid 7. sotsioperioodil (1920.–1930. aastatel) harva registreeritud, nt *lestakas*, *plössakas* ‘kuivatuspaber’ (Allik 1928: 8).

Sufiks -noi. 7. sotsioperioodil nt *kehvnoi* ‘vaene’ (Allik 1928: 7, Saareste 1927: 199), *vahvnoisti* ‘hästi’ (Allik 1928: 9), *kurbnoi* ‘kurb’ *vahvnoi* ‘vahva’ *kihvtnoi* ‘tubli’ (Künnapuu 1929: 46). 9. sotsioperioodil (1990. aastatel) harva registreeritud: *sitnoi* ‘vilets, sitt’ (Tender 1994: 354).

Sufiks -e, -ke, -ku, -ur, -s, -u jne puhul on näiteid võimalik esitada ainult 9. sotsioperioodist, 7. sotsioperioodi ainese hulgast ei ole nende sufiksiga tuletisi õnnestunud leida. 7. sotsioperioodil esines sufiks *-lich*, mida ei ole õnnestunud tuvastada 9. sotsioperioodi materjalist.

Alalõigu kokkuvõtteks nentigem, et põhimõtteliselt on slängi tekkimise mehhanismid (allikad) mõlemal perioodil sarnased, kuid 9. sotsioperioodil on võimalused avardunud.

2.2. Mõnest valdkonnast, kus õpilasslängi sõnavara on suhteliselt püsiv

Teemavaldkonnad, kus sõnavara suhteliselt stabiilsena püsib, on seotud õpilaste igapäevaste kohustustega, nt **õppeainete nimetu-**

sed (v.a õppeainete nimetused, mida 7. sotsioperioodil ei esine-
nud):

- 'matemaatika' 7. sp: *mata, mate, reka, rekka* (< ?rehkendamine; aritmeetika) jne; 9. sp: *mata, mate, matt, mats, mati* jne;
- 'joonistamine': 7. sp: *jonna, jonnamine, jonnu* jne; 9. sp: *jonna, jonn* jne;
- 'eesti keel (emakeel)': 7. sp: *esta, eesta, eta, etakeel, ema, mam-makeel* jne; 9. sp: *est, esta, eesta, eta, ema* jne;
- 'võimlemine / kehaline kasvatus': 7. sp: *võmma, võmmamine, võma, võmmer* jne; 9. sp: *võima, keka, keku, keha, kehka* jne;
- 'käsitöö / tööõpetus': 7. sp: *käpa, käppa, käpatöö*; 9. sp: *töpa, töpp*;
- 'laulmine / muusikaõpetus': 7. sp: *laala, lalla, lallamine, laula, lala, kõõrutamine, lõõritamine* jne; 9. sp: *lalla, laula, lõõri, musa, mussa* jne;
- 'looduslugu (-õpetus) / botaanika': 7. sp: *lota, lotalugu, lotu, loodus* jne; 9. sp: *lota, loodus, bota, pota* jne;
- 'inglise keel': 7. sp: *inga, inka* jne; 9. sp: *inga, inka* jne;
- 'saksa keel': 7. sp: *saksa* jne; 9. sp: *saksa* jne;
- 'ajalugu': 7. sp: *aja, atta* jne; 9. sp: *aja, ajakas, aika* jne.

Tegevused:

- 'spikerdamine': 7. sp: *kupamine, kupeerimine, kopeerimine, spikerdmine, špikerdamine, pikkima, maha treima, treima, maha vehkatamine, maha vehkimine, äravehkimine, vehkimine, puksimine, vuksima, viksimine, mahaviksimine, mahaviksamine, pukseerimine, maha pukseerimine, maha viskama, ärakirka* jne;
- 9. sp: *kupima, kopeerima, spikkima, spikeerima, spikutama, spikkuma, spaikima, maha vehkima, puksima, viksimine, maha viksimine, pikkima, treima, ärakirja tegema* jne.

Kokkuvõte

Eesti õpilasslängi tekkemehhanisme (tuletusallikaid) oli 7. sotsio-perioodil mõnevõrra vähem kui 9. perioodil, kuigi slängi loomise põhimõtted olid samad. Põhjus on oletatavasti selles, et eesti õpilassläng oli alles kujunemisjärgus.³

Oluline on rõhutada, et Eesti ühiskond on paljuski muutunud. Eesti ühiskond avaneb maailmale, saades samas globaliseeruvalt maailmalt ja infoühiskonnalt mõjutusi. Ühiskonna muutused peegelduvad keeleski. Kirjutaja arvates on õpilasslängi muutustest 7 ja 9. sotsio-perioodil kõneldes kõige suuremad erinevused just erinevates teemavaldkondades, s.t et teemad, millest mõtlesid ja kõnelesid nende perioodide õpilased, on väga erinevad. Jättes kõrvale teaduse ja tehnoloogia arengust tingitud slängisõnavara muutused ning vaadates teemasid, millest mõlemal perioodil kindlasti juttu pidanuks tehtama, ilmneb üks oluline erinevus. Nimelt 7. sotsio-perioodi õpilasslängi materjalist ei ole õnnestunud leida nt seksuaalse teema sõnavara, samas 9. sotsio-perioodil on see väga produktiivne. Ei ole üheselt selge, kas ei ole selle teema sõnavara kogutud või oli tegemist tabuteemaga.

Võrreldes samu teemasid, õpilase "ametikeelendeid" ehk žargonisme (vt Tender 1994: 297–298), ei ole muutused slängisõnavaras eriti märkimisväärsed.

KIRJANDUS JA ALLIKAD

- Aljas, T. 1991.** Õpilassläng ja selle morfoloogia. Diplomitöö. Käsikiri Tallinna Pedagoogikaülikoolis.
- Allik, C. 1928.** Tallinna keskkooliõpilaste erikeelest. – Eesti Keel 1–2, 3–11.
- Erelt, Mati 1999.** 1990. aastad eesti keele uurimises – Akadeemia 10, 2053–2067.
- Hakulinen, Auli 1995.** Soome kõnekeelest. – Vikerkaar 7, 52–57

³ Tiit Hennoste kirjutab, et 7. sotsio-perioodil peaksid tekkima sotsiolek-tid, kuid neid siiski ei teki, kuna aega jääb napiks ja sotsiaalsed grupid on liiga väikesed oma allkeele püstitamiseks (Hennoste 1997: 62).

- Hennoste, Tiit 1997.** Eesti keele sotsioperiodid. Üldpilt. – Pühendus-
teos Huno Rätsepale. Tartu Ülikooli eesti keele õppetooli toimetised
7. Tartu. 45–66.
- Kasik, Reet 1999.** Eesti keeleteaduse doktorid. – Keel ja Kirjandus 11,
776–782
- Künnapuu, Alma 1929.** Põltsamaa õpilaste erikeelest. Käsikiri Eesti
Keele Instituudis.
- Loog, Mai 1991.** Esimene eesti slängi sõnaraamat. Tallinn.
- Loog, Mai 1992.** Sanat tyttöjen ja poikien puhessa. Tutkimus Tallinnan
koululaisten puhekielesta ja slangista. Opera fennistica linguistica.
Tampere.
- Maruste, Rait 1988.** Kuritegelik subkultuur tätoveeringutes, žestides,
slängis. Tartu: Eesti Akadeemiline Õigusteaduse Selts.
- Mätlik, M. 1928.** Narva keskkoolide õpilaste erikeelt. Eesti keele *cum
laude* seminaritöö. Käsikiri Tartu Ülikooli eesti keele õppetoolis.
- Olli, Raili 1986.** Yleiskielestä poikkeava sanasto jyvaskyläläisten ja
eteläpohjalaisten puhekielessä. – Nykysuomalaisen puhekielen
murros. Jyväskylän osatutkimus. Raportti 4. Jyväskylä. 1–32.
- Raam, Villem 1935.** Tartu õpilaste erikeelt, I–IV. Seminaritöö. Käsikiri
Tartu Ülikooli eesti keele õppetoolis.
- Saluveer, Eerik 1937.** Rakvere õpilaste erikeelt, I–II. Seminaritöö. Kä-
sikiri Tartu Ülikooli eesti keele õppetoolis.
- Tender, Tõnu 1983.** Tallinna 20. Keskkooli õpilasslängi. Käsikiri
T. Tenderi valduses.
- Tender, Tõnu 1984.** Tänapäeva õpilasslängi. – Keel ja Kirjandus 3,
168–171.
- Tender, Tõnu 1992.** Eesti släng: olemus ja uurimislugu. Diplomitöö.
Käsikiri Tartu Ülikooli eesti keele õppetoolis.
- Tender, Tõnu 1994.** Eesti släng: olemus ja uurimislugu. – Keel ja Kir-
jandus 5, 291–299; 6, 346–355.
- Tender, Tõnu 1996.** Eesti släng: olemus, uurimislugu, sissevaade
vanglaslängi. Magistratöö. Käsikiri Tartu Ülikooli eesti keele õppe-
toolis.
- Töldsep, P. 1928.** Õpilaste erikeelest. Sõnu Tartu keskkoolidest. Käsi-
kiri Tartu Ülikooli eesti keele õppetoolis.